Maandag, 22 Februari 1943. Dagblad Amigoe di Curaçao 60ste Jaargang, No. 3833.

TIJDELIJKE NOODUITGAVE WEGENS GEBREK AAN PAPIER.

Medenine in Britse handen.

HERNIEUWDE DUITSE AANVAL IN MIDDEN-TUNIS.

Daniel de Luce seint van het Geallieerde Hoofdkwartier in Noord-Afrika, dat het 8e Britse leger Medenine bezet heeft en 12 kilometer naar het Noord-Westen is opgerukt in de richting van Rommels Mareth-linie. Het Duitse voetvolk, gesteund door tanks, maakte een doorbraak bij Kasserine in de achterhoede van de nieuwe Geallieerde stellingen in Midden-Tunis. Het Geallieerde communiqué zeide, dat zich in de morgen van 20 Februari een hevige vijandelijke aanval ontwikkelde ten Noord-Westen van Kasserine. Dit plaatsje ligt op 25 kilometer van de Algerijnse grens. Bij deze aanval behaalden de nazies enige plaatselijke successen. Men zeide verder, dat twee bataljons Duits voetvolk en een onbepaald aantal tanks ook een belangrijke doorbraak hebben geforceerd. Als gevolg hiervan werden Britse gepantserde eenheden in alle haast gehaald van de Noordelijke sectoren, teneinde te worden gevoegd bij de verdedigingsstrijd van het Noordamerikaanse gevechtscommando.

De bergpas bij Kasserine ligt 48 kilometer ten Zuid-Oosten van Tebessa en wordt ingesloten door bergen van meer dan 1400 meter hoogte. De Britse bezetting van Medenine werd officieel gemeld door Caïro. Uit deze stad werd ook bekend gemaakt, dat de voorhoedes van Generaal Montgomery zich reeds halverwege de 25 kilometer lange hoofdweg naar de stad Mareth bevinden. Een Geallieerde zegsman zeide, dat Rommels voetvolk zich aan beide zijden van de pas bij Kasserine een weg heeft gebaand voor de Duitse tank-strijdkrachten. De Duitse voetvolk- en tank-afdelingen, die zwakke punten uitzochten in de nieuwe en in alle haast opgeworpen Geallieerde verdedigingslinie nabij de Algerijnse grens, werden voor de tweede maal afgeslagen bij Sbiba, een plaats, die op ongeveer 32 kilometer ten Noorden van Sbeitla ligt. Ondanks de krachtige winden en de regens, die reeds verschillende dagen boven het gevechtsgebied aanhouden, werpen de Geallieerde gevechtsvliegtuigen en bommenwerpers zich onophoudelijk op de vervoermogelijkheden van de As achter de gevechtslijnen. Gedurende de laatste twee dagen gingen er slechts drie Geallieerde toestellen verloren.

Het veroverde Medenine ligt slechts 60 kilometer ten Zuid-Oosten van Gabès, de voornaamste voorraadhaven van de As. Vroeger van groot belang als een luchtbasis voor de as, was de stad kort voor de bezetting door de Britten nog een belangrijk punt in het wegensysteem vóór de versterkingen van de Mareth-linie. De bezetting ervan, samen met de onlangs gemelde verovering van het eiland Djerba, zal de Geallieerden in staat stellen op doeltreffende wijze het gebruik van Gabès als een aanvoerhaven tegen te gaan.

Het communiqué van het Britse Hoofdkwartier in het Midden-Oosten maakte voor de eerste maal geen melding van de grondactiviteiten van het 8e leger. Het zeide eenvoudigweg: „Er was niets te vermelden van onze grondtroepen." De activiteiten komen thans te staan onder Generaal Sir Harald Alexander, die op zijn beurt weer onder Generaal Dwight D. Eisenhower staat.

Rommels doorbraak bij de pas van Kasserine door middel van zijn tankstrijdkrachten heeft zich waarschijnlijk ten doel gesteld de beheersing te verkrijgen van het plateau, dat zich daarachter uitstrekt. Rommel volgt den classieken commandant, die zich bedreigd ziet door twee uit verschillende kanten komende legers, door namelijk zijn zwakste leger te stellen tegen het zwakste punt vóórdat het tweede leger op doeltreffende wijze in de strijd gewikkeld raakt.

Door de verovering van de pas bij Kasserine, op 25 kilometer van de Algerijnse grens en ongeveer 55 kilometer van de Geallieerde basis Tebessa, heeft Rommel de beheersing gekregen over een bergachtige streek van 3 kilometer breedte en 10 kilometer lengte. Ten Westen ervan strekt zich de vlakte uit met een oppervlakte van ongeveer 144 vierkante kilometer, die zich uitstekend leent voor beweging van zijn tankstrijdkrachten (Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika, (AP) 21.2).

„HET ZAL EEN HARDE STRIJD WORDEN IN TUNIS".

De Noordamerikaanse ondersecretaris van Oorlog Patterson zeide, dat de oorlog vermoedelijk ten einde zal zijn in 1944 of 1945. Hij zeide, dat „deze schatting niet berust op een simpele gissing, doch op de beste inlichtingen, die wij hebben kunnen verzamelen van de tanende kracht der nazies en van de toenemende macht der Verenigde Volken". Patterson voorspelde, dat „de nazies in deze strijd nooit weer op zulk een schaal als in 1941 en 1942 een aanval zullen kunnen ondernemen in Rusland, daar zij er de mankracht niet voor hebben. De nazies en hun vazallen verloren op zijn minst 4.000.000 soldaten aan doden, gevangenen en volkomen buiten gevecht gestelde troepen." Patterson zeide ook, dat de Verenigde Staten bewezen hebben de meerdere der Japanners te zijn wat betreft gevechtsqualiteiten.

„De dag is niet verre af, dat de Japanners de zware hand van de oorlog zullen gevoelen op een wijze, zoals zij die nooit tevoren gevoeld hebben." Patterson verklaarde, dat de tijdelijke tegenslagen niet moeten worden vergroot tot belangrijke nederlagen, noch van zich worden afgeschoven met een schouderophalen. Hij zeide, dat de nazies een nauwe streek beheersen in Tunis. Hun voorraadlinies van Italië zijn kort en hun positie in Tunis is krachtig. Zij zullen worden verslagen, doch de strijd zal zwaar zijn en wij moeten bereid zijn op zware verliezen, zwaardere zelfs, dan wij tot dusver in Tunis hebben geleden" (New York, (AP) 21.2).

OORLOGSCOMMUNIQUÉ VAN CAIRO.

Het communiqué van het Midden-Oosten luidt als volgt:

„Het weer had gisteren wederom invloed op onze offensieve operaties boven de voorste gebieden. Gedurende de nacht van 20 op 21 Februari vielen middelzware bommenwerpers de haven van Palermo aan. Er werden branden gesticht. Verschillende plaatsen op Sicilië werden eveneens gebombardeerd. In het middengedeelte van de Middellandse Zee vielen torpedobommenwerpers een convooi aan, dat door torpedojagers werd geëscorteerd.

Niettegenstaande het zeer slechte zicht, zag men na de aanval rook opstijgen van een groot koopvaardijschip. Een ander schip, dat in Westelijke richting voer, werd ook aangevallen met torpedo's en bommen. Een voltreffer werd geplaatst op dit kleine koopvaardijschip, dat tot stilstand kwam. Dezelfde nacht schoten nachtgevechtsvliegtuigen een JU88 neer ten Westen van Tobruk. Het luchtdoelgeschut rekende met een tweede en mogelijk nog een derde af. In een geslaagde aanval op de haven van Melos werd een middelgroot koopvaardijschip opgeblazen. Een kleiner schip werd in brand gezet. Van deze en andere operaties keerden 4 onzer toestellen niet terug" (Caïro, (AP) 22.2).

GEEN SCHEEPSVERLIEZEN LANGS DE AMERIKAANSE KUSTEN.

Geen enkel Geallieerd of neutraal schip werd gedurende de vorige week tot zinken gebracht door den vijand in het Westelijk deel van de Atlantische Oceaan. Althans werd hierover geen bekendmaking gedaan. Dit is dus de eerste periode van 7 dagen sedert Pearl Harbor, dat in deze wateren geen schepen verloren gingen. Slechts 4 zinkingen zijn officieel bekend gemaakt in de drie vorige weken. Volgens de aantekeningen van de Associated Press werd in totaal het verlies van 614 schepen bekend gemaakt (New York, (AP) 22.2).

HEVIGE AANVAL OP BREMEN.

Het Britse Ministerie van Luchtvaart gaf het volgende communiqué uit:

„In de afgelopen nacht werd Bremen hevig aangevallen door onze bommenwerpers. Geen onzer vliegtuigen wordt vermist."

Deze was de eerste aanval op Bremen sedert 20 October toen Britse Mosquito-bommenwerpers de stad troffen samen met Wilhelmshaven en Hannover. In de nacht van Zaterdag werden geen aanvallen op het vasteland gemeld (Londen, (AP) 22.2).

VERBINDING TUSSEN BEZET EN ONBEZET FRANKRIJK HERSTELD.

Laval heeft bekend gemaakt, aldus Radio-Vichy, dat de Duitsers thans aan alle Fransen hebben toegestaan om vrijelijk de grens tussen het vroegere bezet en onbezet Frankrijk over te komen. Deze toestemming zal op 1 Maart van kracht worden. Buitengesloten worden evenwel „de Joden en ongewenste elementen" (Londen, (AP) 21.2).

RUSSISCH MIDDAGCOMMUNIQUÉ.

Het Russische middagcommuniqué luidt als volgt:

„Gedurende de nacht van 21 op 22 Februari voerden onze troepen offensieve gevechten in dezelfde richtingen als tevoren. Ten Westen van Rostov zetten onze troepen het offensief voort. Een afdeling doodde in felle gevechten 200 Duitse officieren en manschappen. Zij veroverde 2 tanks, 3 kanonnen, 140 geweren en 5 anti-tankkanonnen. In een andere sector verdreef de Russische gemotoriseerde infanterie de Hitlerieten uit twee bewoonde plaatsen. Gevangenen en oorlogsmaterialen werden genomen.

Ten Zuid-Westen van Vorosjilovgrad voerden onze troepen offensieve gevechten en veroverden zij verschillende bewoonde plaatsen. In een sector deed de vijand enkele tegenaanvallen in een poging de verloren stellingen te herwinnen. De manschappen van een Russische afdeling sloegen alle tegenaanvallen der Hitlerieten af. 6 Ontwrichte vijandelijke tanks. 15 Vrachtwagens en 5 anti-tankkanonnen bleven op het slagveld liggen. In het gebied van Krasno Armeisk sloegen onze eenheden heftige vijandelijke tegenaanvallen af. In een sector slaagden Duitse tanks erin in de stellingen onzer troepen door te dringen.

Het vuur van onze artillerie ontwrichtte of zette 12 Duitse tanks in brand. De overige vijandelijke tanks, die poogden terug te keren, vielen in een hinderlaag. Na nog verschillende tanks verloren te hebben, trokken de Duitsers zich naar hun oorspronkelijke stellingen terug. Ten Noorden van Kursk leverden onze troepen offensieve gevechten. De vijand voert haastig nieuwe eenheden aan en werpt deze in de strijd. Bij het afslaan van tegenaanvallen doodde een Russisch detachement 800 Duitse officieren en manschappen.

In een andere sector veroverden mobiele Sovjet-eenheden nog verschillende bewoonde plaatsen. Tevens namen zij een hoofdweg van tactisch belang in bezit. Ten Westen van Krasnodar maakten afdelingen van een onzer formaties voortgang en veroverden zij verschillende bewoonde plaatsen. Zij veroverden 6 kanonnen, 17 machinegeweren, 30 vrachtwagens, 600 karren met militaire voorraden en twee opslagplaatsen met voedsel en ammunitie. 150 Duitsers werden gevangen genomen. Verschillende guerrilla-detachementen, die in het gebied van Vitebsk opereren, voerden een verwoed gevecht tegen supérieure Duitse strijdkrachten. De Hitlerieten wierpen een grote militaire afdeling in de strijd tegen de guerrilla's. Laatstgenoemden vielen in kleine detachementen de vijandelijke flank en achterhoede aan. Tijdens zes dagen van gevechten werden 2 bataljons van het Duitse voetvolk opgeruimd" (Moskou, (AP) 22.2).

INDIEN DE AS NOORD-AFRIKA ZOU WILLEN ONTRUIMEN...

Op een persconferentie vroeg men aan Admiraal Sir Andrew Cunningham, den nieuwen Opperbevelhebber van de Geallieerde zeestrijdkrachten in het Middellandse Zeegebied, of de as genoeg schepen bijeen zou kunnen brengen om de strijdkrachten van de Generaals Rommel en Von Arnim uit Noord-Afrika te ontruimen. De Admiraal gaf hierop een bevestigend antwoord, doch verklaarde, dat hij „niet graag zou willen vertellen wat hen dan zou kunnen overkomen".

Cunningham, die bekend staat als een van Groot Britannië's vurigste vechtersbazen, zeide, dat het zijn grootste wens was, dat de Duitsers een Duinkerken zouden proberen en de Italiaanse vloot erbij zouden halen. Zover hij weet, liggen er nog steeds enige zware eenheden van de Italiaanse vloot in de havens, en hebben de Italianen slechts torpedojagers gebruikt bij hun convooi-diensten tussen Sicilië en Afrika. De nazies, zeide hij, hebben bijna één derde van hun schepen verloren bij de bevoorrading hunner strijdkrachten in Tunis, maar toch voeren zij nog teveel in. De as heeft een groot tekort gehad aan scheepsruimte, totdat zij een 100 schepen van de Fransen nam. Cunningham zeide verder, dat een grote steun wordt geboden door de Noordamerikaanse luchtmacht, die de as-scheepvaart onophoudelijk aanvalt (Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika, (AP) 21.2).

CURAÇAO

MET JOHN GORSIRA'S BUS ROND HET SCHOTTEGAT.

Max Taks ode aan de boorden van het Schottegat is te vroeg gedicht.

Sedert vanmorgen vroeg is er een nieuw evenement aan deze boorden mogelijk. De busdienst is geopend. In een half uur — soms, als de bus wat vaak stoppen moet, wat langer — is men rond. Voetgangers, die op de brug moeten wachten en zoals op de spitsuren steeds het geval is een bootje moeten laten passeren, kunnen dus kiezen, of in de stadsdrukte te wachten, of en passant met John Gorsira's bus sightsee-end rond het Schottegat rijden. Voor wie op Mundo Nobo of Pietermaai woont en de St. Annabaai moet passeren, is de rit rond zeker secuurder dan het risico.

De Amigoe-man, die een proefrit zou maken, wandelde naar het Wilhelmina-plein, en zag om 9.10 uur juist de hoge gele kap van de te vroeg vertrokken bus aan de einder van de Pietermaai-weg. Terug op het Brionplein, kwam er om 9.30 uur in het geheel geen bus opdagen. Weer naar het Wilhelmina-plein en daar stond het voertuig gereed. De mooie gele bus met bruine lederen zetels was nog ledig. De verkochte kaartjes, nog gedrukt bij Roelants en over van de indertijd opgeheven „Curaçaosche Autobusdienst", zijn in drie talen uitgevoerd: Nederlands, Papiament en Engels. De prijs staat aangegeven als 25 Hollandse (?) cent, 10 placa en 10 Amerikaanse cents.

En daar gingen we. Om ongeveer 10 voor 10, bewonderend nagestaard door het publiek. De 5 minuten, dat deze bus te laat vertrok, waren al spoeingehaald.

Wie trouwens van Otrabanda kwam en daar zijn horloge met de klok van West-End had gelijk gezet, wist, dat het aan de Overzijde op dit moment dáár nog lang geen kwart voor tien was. Op het Julianaplein aangekomen, bleek het daar juist kwart-voor te zijn! Buiten de klokken, was er niet veel avontuur. De meeste halteplaatsen waren onbezet en dan rijdt de bus door. In Meester Franke's woning was de huishoudster stof aan het afnemen, en bij de Smeetsen was het rustiger dan ooit. In de Flor di Libanon stonden een paar lieden aan hun ochtendborrel.

Eerst na enige tijd zal het mogelijk zijn een oordeel te vellen omtrent het nieuwe busbedrijf. Dat dit goedkoopste, gezelligste en rijkste vervoermiddel thans weer zijn intrede op Curaçao heeft gedaan, danken wij aan het Gouvernement. Het is te hopen, dat het Gouvernement zal beseffen, dat een openbaar vervoerbedrijf in de huidige samenleving even hard nodig is als een gemeentereiniging en dat voortzetting van zulk een bedrijf geheel onafhankelijk moet zijn van het feit, of er op zulk een bedrijf verloren wordt of verdiend. Dat het Gouvernement ook zal inzien, dat deze eerste buslijn door zeker tien andere moet worden gevolgd in de meeste nabije toekomst, aansluitend op de Schottegatlijn en lopend over alle grote buitenwegen van ons eiland.

De opzet van de Schottegatlijn lijkt ons prima. Daar Emmastad ongeveer halverwege is, is er elk kwartier verbinding. De bussen rijden langs alle toegangen tot Emmastad. De bussen rijden ook door de hoofdstraten van Punda en Overzijde. De prijs is laag en uniform. Wij hopen, dat ieder met gepast geld zal betalen, hetgeen de vlotte doorloop vergemakkelijkt. Dat de bus op Zondag niet rijdt, is een groot bezwaar, dat verholpen moet worden. Dat er 's avonds niet althans enkele bussen lopen voor bioscoopgangers en mensen, die op visite gaan, moet zo spoedig mogelijk aangevuld worden.

Iemand heeft uitgerekend, dat men bij de Curaçaose levensstandaard ten minste 800 gulden moet verdienen om een eigen kleine auto te kunnen houden. Dat ambtenaren en anderen door het ontbreken van openbare vervoergelegenheid gedwongen worden van hun sober salaris een auto te houden, omdat er in de stad geen woning te krijgen is, zal nu voorbij gaan. Of ze houden hun auto, omdat buurman Piet er ook een heeft en de Curaçaose samenleving — vooral onder de Europeanen van bepaalde kringen — nu eenmaal bestaat uit het tegen elkaar opbieden van parvenu's en nouveaux riches.

* * *

Helaas is vanmorgen met een der bussen reeds een ongelukje gebeurd. De bus. No. 219-D reed op De Ruyterkade namelijk tegen twee zware vrachtauto's van De Openbare Werken aan, aangezien de chauffeur de doorgang tussen deze vrachtauto's en een autobusje aan de overzijde van de straat blijkbaar verkeerd schatte. Het ongeval vond plaats nabij de benzinepomp van de firma Maduro.

Drie ruiten van de autobus werden stuk geslagen, het portier werd ontzet en verbogen en de eerste twee panelen aan de rechterzijde werden zwaar beschadigd. Tevens werd de sierband over een afstand van ongeveer anderhalve meter beschadigd. Door deze schade zal de nieuwe bus enige tijd voor herstelling uit de dienst genomen worden. Gelukkig had men nog een bus in reserve.

IN GEBRUIKSTELLING VAN HUIZE SOERABAIA.

Naar bekend mag worden geacht, kwam hier enige tijd geleden een deel van het burger-ambtenaren corps aan, behorende tot het Marine Etablissement Soerabaia. Dit personeel vertrok ongeveer een jaar geleden van Java en heeft inmiddels de halve wereld over gereisd eer het op Curaçao aankwam.

Ten behoeve van dit personeel kon een geriefelijk woonhuis worden ingericht op Arrarat, aan welk huis de sprekende naam van Huize Soerabaia werd gegeven.

Voor de bewoners van Huize Soerabaia vond Zaterdagavond jl. de plechtigheid plaats, dat hun nieuwe (tijdelijke) woonhuis officieel in gebruik werd gesteld door den Algemeen Militair Commandant Carel J. Baron van Asbeck.

De A.M.C. hield daarbij een treffende toespraak tot de bewoners van Huize Soerabaia, waarna onder het spelen van het Wilhelmus de Nederlandse driekleur op het huis gehesen werd.

Vervolgens sprak Ingenieur Han Tiauw Kie in zijn qualiteit van leider der groep, die uit naam van het aanwezige M.E.-personeel zijn erkentelijkheid tot uitdrukking bracht over de wijze, waarop dit personeel, ver van eigen familie, gehuisvest werd, waarna ten slotte nog door een van de bewoners, den Heer Van der Hout, een korte toespraak werd gehouden.

Hiermede was het officiële gedeelte van de avond geëindigd en werd overgegaan tot de min of meer feestelijke inwijding van het huis, waaraan ongeveer 200 gasten deel namen. In het huis was een kleurige, rustig aandoende versiering aangebracht, waarbij de oranjekleur wel de voornaamste plaats innam.

De muziek-vereniging „Lief Java" — eveneens bestaande uit personen afkomstig uit Oost-Indië — heeft aan het welslagen van de avond een groot aandeel gehad. Daar ook buffet en keuzen van Huize Soearbaia in vol bedrijf waren, voelden de gasten zich spoedig thuis en duurde het feest tot vroeg in de morgen.

De organisatoren van het feest kunnen op een geslaagde avond terugzien.

VERENIGINGSNIEUWS.

— **K.S.C.: Voetbal:** Vitesse A — Tropials A 2—2; De West — Sithoc 0—2.

Baseball: Lucky Strike — Union 10—5.

HET YEN-BLOC.

Gemeld wordt, dat — zoals te verwachten was — Nederlands Indië thans deel uitmaakt van het yen-bloc. De bepalingen, die de verhouding tussen de yen en de Nederlands Indische gulden regelen, zijn, blijkens een radio-uitzending uit Tokio, op 2 Februari jl. in werking getreden. Tussen beide munteenheden is een pariteit vastgesteld en de yen is nu 100 cent waard. Vóór de oorlog was de waarde van de yen gelijk aan 44 cent.

NIEUWTJES, DIE ONS INTERESSEREN.

— Een lerares aan een Haagse meisjes-H.B.S. wordt door „Volk en Vaderland" beschuldigd van „angelsaksische sabotage", omdat zij op de zangles een lied van...... Mendelssohn heeft ingestudeerd.

— In Putte (Noord-Brabant) zijn 6 mensen gearresteerd wegens het smokkelen van 100.000 broden naar België.

— Tot woede van de Duitsers gaat er op het ogenblik een zg. „kettingbrief" door Nederland, waarin ernstig wordt gewaarschuwd tegen dienstneming bij de Arbeidsdienst in Duitsland.

— Nazie-burgemeester Westra van Den Haag heeft op een N.S.B.-vergadering boos medegedeeld, dat hij een anonieme brief heeft gekregen, luidende: „Attila verwoestte Rome in de zesde eeuw; Den Haag in de twintigste eeuw".

BUITENLAND.

JAPAN VERWACHT AANVAL OP EIGEN GROND.

In een uitzending van Radio-Tokio waarschuwde Kolonel Nakao Yahagi het Japanse volk, dat de Verenigde Staten van plan zijn „een dodelijke aanval" te ondernemen op eigen Japanse grond. Deze aanval zou dan van het Noorden moeten komen, aldus Yahagi. Hij zeide, dat Alaska „het hoofdkwartier van deze aanvallen tegen Japan zou zijn". Als tekenen, dat een dergelijke aanval op Japan beraamd wordt, wees Yahagi op de „bijna dagelijkse luchtaanvallen op de Japanse troepen op de Aleoeten-eilanden", het „bouwen van 17 nieuwe vliegvelden in China" en de „voorbereidingen voor een directe telefonische verbinding tussen Alaska en China". Yahagi, die tevens leger-perschef is, legde deze werkzaamheden uit als „een poging om vliegtuig-versterkingen van Alaska over te brengen naar het vasteland".

Hij verklaarde, dat de Geallieerden een 300 vliegtuigen in China bezaten. De Verenigde Staten, aldus de Japanner, bouwen thans in alle haast hun niet tot zinken te brengen „vliegdekschepen". Hiermee bedoelde hij landbases voor vliegtuigen. „Naar het schijnt", besloot Yahagi, „zijn de Verenigde Staten van plan om Dutch Harbor en Hawaii om te bouwen tot machtige sterktepunten, van waaruit men dan met gezamenlijke kracht van de onderscheiden strijdmachten zal oprukken" (New York, (AP) 21.2).

„CHINA MOET DE BASIS WORDEN OM JAPAN TE TREFFEN" ZEGT ROOSEVELT.

President Roosevelt legde er bij een persconferentie sterk de nadruk op, dat het vervoerprobleem de reden is waarom niet meer hulp kan worden verleend aan de Chinezen. De President noemde Mevrouw Tsjang Kai Sjek, die gezegd heeft, dat de Chinezen jarenlang tegen de Japanners gevochten hebben zonder vliegtuig-bescherming en soms alleen maar met het zwaard. Roosevelt zeide, dat het volk der Verenigde Staten volgaarne meer wapenen naar de Chinezen wil zenden. Hij wees er echter op, dat dit niet gedaan kan worden anders dan over de luchtroute uit het Zuid-Westen. De President legde uit, dat de transport-vliegtuigen niet alleen voldoende benzine moeten meevoeren om naar China te gaan, doch ook voldoende om terug te keren naar hun bases. En dan moet men nog plaats vinden voor de wapenen en voorraden, teneinde de vliegtuigen, die naar China gaan in de strijd te houden.

Roosevelt zeide, dat de Verenigde Staten steeds meer materiaal naar China zenden. „Werpt echter een blik op de kaart en ziet hoe moeilijk het is om hulp naar China te zenden. Het Chinese bevoorradingsprobleem heeft de volle aandacht van Washington, misschien meer dan enig ander onderwerp. De Verenigde Staten zijn er evenzeer als de Chinezen op gebrand om Japan lam te slaan en zij zullen hiervoor alles doen. Maar de Japanse gevechtslijnen liggen ver van Tokio en ook ver van dit land". De President voegde hieraan nog toe, dat het niet voldoende is een zich een weg te banen van eiland tot eiland, „want als men één eiland per maand neemt, heeft men ongeveer 50 jaar nodig om in Japan te komen", aldus Roosevelt.

„Wij moeten dicht bij de Japanse linies zien te komen. Het best zal dit gaan door China te gebruiken als basis voor de krijgsverrichtingen. Dit zal betekenen, dat men de Japanners op de Japanse eilanden zal treffen".

„Kortom", besloot Roosevelt, „wij moeten op de lange duur China maken tot de belangrijkste basis op Japan te treffen".

Men vroeg aan Mevrouw Tsjang Kai Sjek, die ook aanwezig was, omtrent de omvang der hulp, die China van Rusland kreeg. Zij zeide, dat Rusland belangrijke hulp bood, voordat het zelf in de kneep kwam. Ook vertelde zij, dat Rusland eerst vliegtuigen zond maar later niet in staat was hiermede door te gaan. China — zo deelde zij mede — begon de strijd tegen Japan met een paar honderd vliegtuigen. Maar deze strijdmacht nam gestadig af, terwijl geen versterkingen kwamen tot tenslotte de groep Noordamerikaanse vrijwilligers China bereikte. Deze groep is opgevolgd door geregelde eenheden van de leger-luchtmacht (Washington, (AP) 21.2).

PLANTERS WEER TERUG NAAR NIEUW GUINEA.

De Australische Minister van Buitenlandse gebieden, James Fraser, maakte bekend, dat de eigenaren van de rubber-, copra- en andere plantages kunnen terugkeren naar Papua, het Zuidoostelijk deel van Nieuw Guinea. Nu de Japs uit deze streken verdreven zijn, bestaat er geen reden waarom men niet zou terugkeren. De verbetering van de militaire toestand heeft het ook mogelijk gemaakt om door te gaan met de ontginning van de natuurlijke hulpbronnen in dit gebied. Het militaire gezag over deze streken zal evenwel worden gehandhaafd (Canberra, (AP) 21.2).

NEDERLAND.

IN CONCENTRATIEKAMP GESTORVEN.

Indertijd hebben wij medegedeeld dat op 29 December een aantal Nederlanders tegelijkertijd in een Duits concentratiekamp is „gestorven". Thans blijkt dat het er die dag nog meer waren en wel:

Andries Stemerding — 21 jaar; **Izaak Spier**, 22 jaar; **Hendrik Muys**, 29 jaar; **Ds. Jan Kars**, 39 jaar; en de gebroeders **Pieter en Gerrit van As** (43 en 39 jaar). Op 4 Januari kwamen er twee in Duitse concentratie om: **Johannes Faas**, 32 jaar; **P. van Gameren**, 52 jaar; Daar hun overlijdensadvertentie alle in het „Rotterdamsch Nieuwsblad" staan lijkt de veronderstelling gerechtvaardigd dat zij allen uit Rotterdam of de omsteken daarvan kwamen.

DE 0-19 IN EEN ENGELSE HAVEN.

De grote Nederlandse duikboot 0-19 is, na velerlei hachelijk avontuur bij Singapore, Soerabaia en in de slag in de Java-zee veilig en wel in een Engelse haven aangekomen, waar zij, voor hoog-nodige herstellingen gaat dokken. Schout-bij-Nacht J. W. Termijtelen verwelkomde de bemanning en reikte namens de Koningin de volgende onderscheidingen uit: den commandant het bronzen oorlogskruis met eervolle vermelding: den eersten officier, den chef-machinist, drie onderofficieren en een matroos het bronzen erekruis.

EN MAAR VORDEREN.

Uit goede bron komt een bericht, dat de Duitse militaire autoriteiten in Nederland de vorige maand ook lakens en linnengoed zijn gaan vorderen. De grote ontevredenheid hierover heeft sabotage tengevolge gehad. Hoewel het moeilijk is in zulke gevallen lakens achter te houden, is dit toch op grote schaal gebeurd.

ALLERLAATSTE NIEUWS

— **Bombay:** Een officieel bulletin deelde mede, dat Gandhi gisteren na een rusteloze dag om 16 uur „een crisis intrad". Vandaag schijnt hij de crisis echter te zijn overkomen en is hij iets rustiger.

— **New York:** Het Italiaanse communiqué deelde mede, dat de astroepen nog meer stellingen in Midden-Tunis veroverden.

— **New Delhi:** Het Britse communiqué zeide, dat bommenwerpers van de Raf aanvallen deden op de Japanse verkeerswegen in Midden-Birma. Objecten nabij Mandalay werden in de nacht bestookt alsook te Myingan aan de rivier Irrawaddy. Er werden branden achtergelaten.

— **Londen:** Een uitzending van Tokio zeide, dat volgens bekendmaking van het Keizerlijke Hoofdkwartier Japanse leger- en vlootstrijdkrachten zich gisteren begeven hebben in de Franse concessie aan de Kwangtsjow-baai „met volle instemming van de Franse Regering".

— **Londen:** De Duitse radio zeide, dat bij een Geallieerde aanval op Ambon (Nederlands Oost Indië) een gevangenenkamp getroffen werd. Vele Australiërs en Noordamerikanen zouden gedood zijn en meer dan honderd gewond. De datum waarop de aanval plaats vond, werd niet genoemd.

— **Washington:** President Roosvelt zal hedenavond om 22.30 uur E.W.T. (22 uur Curaçaose Tijd) een radiorede houden, die over alle stations zal worden uitgezonden. Men gelooft, dat de rede ongeveer 7 minuten zal duren. Vice President Wallace, Voorzitter Rayburn van het Huis en Generaal Majoor Alexander Vandegrift, die de Mariniers op Guadalcanal aanvoerde, zullen waarschijnlijk ook spreken.

— **Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika:** Het Geallieerde communiqué zeide, dat de as gisteren een krachtige aanval deed in het gebied ten Noord-Westen van Kasserine, na de verovering van de Kasserine-pas. De aanval werd met succes tegengehouden door de Geallieerde strijdkrachten na hevige gevechten, waarbij de vijand verliezen leed in manschappen en tanks.

Job.

—

Rusland.

De Rode legers zijn reeds het Dnjepr-rivierbekken binnengestormd. Zij bevinden zich op 55 kilometer van Dnjepropetovsk en van Poltava, en zijn langs een breed front de provincies binnengetrokken, waarvan genoemde steden de hoofdplaatsen zijn. Langs het gehele 800 kilometer lange front meldde het Rode leger nieuwe winsten en overwinningen. In nachtelijke gevechten werden 1900 Duitsers op het slagveld gelaten.

De militaire pers zeide, dat drie-vierden van de provincie Charkov reeds is gezuiverd van den vijand en dat de Russische troepen de provincies Dnjepropetovsk en Poltava zijn binnengerukt.

Zaterdag werden de belangrijke spoorwegknooppunten Krasnograd en Pavlograd veroverd. Dit wil zeggen, dat de Russische troepen het stroomgebied van de rivier de Don, waarlangs de Duitsers stand wilden houden, hebben overgestoken. De Russen bevinden zich thans dus in het Dnjepr-bekken. De steden Krasnograd en Bolograd liggen aan zijrivieren van de Dnjepr. Over hun spoorwegen gingen in vredestijd steeds grote hoeveelheden ijzererts en kolen. Door de verovering van deze kruispunten zijn alle rechtstreekse Duitse verbindingen tussen Charkov en het Donetsbekken meer naar het Zuiden verbroken.

De opruiming van het Donetsgebied werd snel voortgezet. Het middagcommuniqué van Zondag zeide, dat de Russen een aantal gehuchten ten Westen van Rostov en Zuid-Westen van Vorosjilovgrad veroverden. Duitse tegenaanvallen werden afgeslagen in het gebied van Krasno Armeisk.

Voorbij Krasnograd, op 95 kilometer ten Zuid-Westen van Charkov, liepen de Russen nog 4 steden binnen. Hierbij doodden zij meer dan 400 Duitsers en veroverden zij een belangrijke hoeveelheid materiaal. „Ten Noorden van Kursk overweldigen onze troepen de krachtige vijandelijke weerstand en maakten zij voortgang", aldus deelde het communiqué mede. Bij de gevechten op de toegangswegen van Orel slaagden 150 Duitsers met automatische geweren erin een plaats van de Russen te veroveren.

De Russen omsingelden hen echter en de nazies stierven tot den laatsten man. In de Caucasus, waar de Duitsers nog een smalle strook langs de Zwarte Zee houden rond Novorossisk, veroverden de Russen het districtscentrum Marianskoye. Deze stad ligt op 27 kilometer ten Westen van Krasnodar.

Brits Indië.

Mohandas Gandhi's toestand wordt steeds erger na de 12e dag van zijn hongerstaking. De Regering gaf een bulletin uit waarin wordt gezegd: „Indien de vasten niet direct eindigt zou het te laat kunnen zijn om zijn leven te redden".

Intussen zijn er aanwijzingen, dat de Verenigde Staten op officiële wijze zich gaan mengen in de Brits Indische zaken. William Phillips, de persoonlijke vertegenwoordiger van President Roosevelt, zeide in een onverwachte verklaring, „dat de phasen in de toestand van Brits Indië, die bespreking vereisen, thans worden behandeld door de Regeringen der Verenigde Staten en Groot Britannië".

Deze korte verklaring kwam enigszins als een verrassing voor de Noordamerikaanse correspondenten. Dezen hebben namelijk herhaaldelijk gevraagd of Phillips als Roosevelts vertegenwoordiger deel genomen heeft in besprekingen betreffende de Brits Indische politiek van Groot Britannië. Op elke vraag werd toen een kort „Neen" geantwoord of kwam er in het geheel geen antwoord.

De morgen van Zondag was helder en droeg in zich de eerste tekenen van de komende Brits Indische zomer. De mogelijkheid, dat men echter zijn geestelijken en politieken Leider zou verliezen maakte het een sombere dag voor millioenen Brits Indiërs. Van alle zijden in Brits Indië kwamen verzoeken om Gandhi vrij te laten. Het nationalistische nieuwsblad „Hindustan Times", dat door een van Gandhi's zonen wordt uitgegeven, bevatte drie kolommen met verzoeken tot vrijlating. Hieronder bevonden zich handelsvennootschappen, studentengroepen, onderwijzers, kerkgenootschappen en andere lichamen. Temidden van de druk op de Regering om Gandhi vrij te laten gaf een zegsman te kennen, dat Gandhi zelf zijn eigen leven kan redden door een einde aan zijn vasten te maken. Gisteren legde de Secretaris van den Onderkoning er nogmaals de nadruk op, dat de verantwoordelijkheid voor Gandhi's vasten uitsluitend bij hem zelf berust. De verklaring was gericht aan een vergadering van politieke Brits Indische leiders, die ogenblikkelijk Gandhi's onvoorwaardelijke vrijlating zocht.

De vergadering keurde unaniem een resolutie goed om aan Churchill te telegraferen met de eis voor de vrijlating van den Leider. Copieën van het telegram werden ook gezonden aan Arthur Greenwood, leider van de oppositie in het Lagerhuis, en aan Sir Archibald Sinclair, leider van de Liberale partij, alsook aan den Onderkoning en aan Phillips. Speciale gebeden worden voor Gandhi opgedragen in Hindoese tempels en andere kleinere godshuizen.

Engeland.

„Groot Britannië is tot instemming gekomen over de algemene beginselen van samenwerking voor de vrede alsook voor de volledige vernietiging van de as". Dit zeide Anthony Eden in een redevoering ter herdenking van de 25-ste jaardag van het Rode leger. Eden sprak bij een van de vele bijeenkomsten over geheel Engeland om de solidariteit tussen Engeland en Rusland tot uiting te brengen. Mevrouw Churchill en hoge Regerings-autoriteiten bevonden zich onder de toehoorders in de Albert Hall. Men ontving een brief van Stalin waarin deze uitdrukking gaf aan zijn vertrouwen, dat „gezamenlijke offensieve operaties om de as te verpletteren spoedig mogelijk zullen zijn".

Voor een gelijksoortige bijeenkomst te Newcastle sprak de Britse Minister van Productie Kapitein Oliver Lyttleton. Hij verklaarde, dat Groot Britannië en de Verenigde Staten reeds voldoende tanks naar Rusland gezonden hebben om 32 pantserdivisies uit te rusten. Ook zond men voldoende vliegtuigen om 400 eskaders te vormen.

Eden zeide: „Waar Hitlers Generaals faalden zijn de streken van Goebbels thans in het spel". De toehoorders van Eden stonden als betoon van een „ode aan het Rode leger" op en zongen opnieuw de „Internationale" aan het slot van zijn rede. Aanwezig waren Ivan Maisky, de Russische Ambassadeur, Burggraaf Simon, de Britse Lord Kanselier, Lord Woolton, Minister van Voedselvoorziening, Sir James Grigg, Minister van Oorlog en vertegenwoordigers van het diplomatieke corps. Een parade van Britse strijdkrachten ging aan het program vooraf.

Te Newcastle verklaarde Lyttleton, dat de Verenigde Staten en Groot Britannië samen aan Rusland 6200 tanks en 5600 vliegtuigen hebben gezonden tussen October 1941 en December 1942. Voorts deelde hij mede, dat bovendien 8500 vrachtauto's werden gezonden. Deze kwamen voornamelijk van de Verenigde Staten. Engeland zond zelf 70 millioen ronden ammunitie voor kleine wapenen en 50.000 ton uit de ontzaggelijk kostbare voorraad rubber. Tot September van het vorig jaar hadden Engeland en de Verenigde Staten 831.000 ton machine-werktuigen, metalen, ammunitie, kleine wapenen etc. gezonden.

Premier Churchill heeft de vieringen ter ere van het Rode leger niet kunnen bijwonen aangezien hij nog niet geheel hersteld is. Een bulletin deelde echter mede, dat de toestand van den Premier verbeterd is. Er heeft geen uitbreiding plaats gehad van de longontsteking.

Italië.

De Duitse radio deelde mede, dat Aartsbisschop Francis J. Spellman van New York op Zaterdag in Rome arriveerde op weg naar Vaticaanstad. Volgens de radio werd de Aartsbisschop ontvangen door drie hoge autoriteiten, behorende tot het Bureau van den Staatssecretaris van het Vaticaan. De Aartsbisschop arriveerde omstreeks het middaguur per vliegtuig uit Barcelona.

Een „officieel bericht van het Vaticaan" — aldus de uitzending — zeide, dat de Aartsbisschop een bezoek zal brengen aan de Noordamerikaanse Katholieke troepen in Noord-Afrika. Ook zou hij een bezoek aan Groot Britannië brengen na zijn bezoek aan het Vaticaan.

Een ander bericht, dat ook uit Berlijn komt, deelt mede, dat Italië zijn jaarklassen 1923 voor militaire dienst heeft opgeroepen. Deze jaarklasse omvat mannen van 19 en 20 jaar oud.

Stille Oceaan.

De Noordamerikaanse Marine deelde mede, dat Noordamerikaanse oorlogsschepen op 18 Februari de Japanse stellingen aan de Holtz-baai en de Chicago-baai op het eiland Attu in de Aleoeten hebben gebombardeerd. De resultaten werden niet waargenomen. Een Noordamerikaanse torpedojager heeft in dit gebied ook een Japans vrachtschip tot zinken gebracht.

Op de Salomonseilanden vielen Noordamerikaanse vliegtuigen wederom de Japanse bases op het eiland Kolombangara en Nieuw Georgië aan. Bommenwerpers onder het commando van Generaal MacArthur bombardeerden het Buin-Faisi gebied op de Salomonseilanden.

Volgens speciale mededeling van de Noordamerikaanse Marine is de duikboot „Argonaut" over tijd en moet zij als verloren worden beschouwd. De „Argonaut" werd beschouwd als de grootste duikboot ter wereld sedert de Franse duikboot „Surcouf" verloren ging. Zij was 2700 ton groot; opereerde in de Stille Oceaan.

VERLOOFD
LIDIA MORKOS
en
CHAQUIB MANSOUR
Curaçao 21 Februari 1943